

LOUISE DOUGHTY

ULIČKA
APPLE TREE
YARD

Nominované na cenu Iana Fleminga
za nejlepší triler roka

motto psychotriler

Ulička Apple Tree Yard

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.motto.sk

www.albatrosmedia.sk

Louise Doughty

Ulička Apple Tree Yard – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

motto

LOUISE DOUGHTY

ULIČKA

APPLE TREE

YARD

motto

© Louise Doughty, 2013
Translation © Silvia Šebová 2016

ISBN v tlačenej verzii 978-80-267-0579-6
ISBN e-knihy 978-80-267-0595-6 (1. zverejnení, 2016)

*Pre každého,
kto prechádza okolo s vedomím,
že pravda je iná.*

Tak ako oko, ucho a lakeť, ani genóm v sebe nemá na prvý pohľad zjavný prvok plánu a je plný kompromisov, náhodnosti a rozkladu.

Steve Jones

Keď prechádzame životom, nechtiac pritom často prehliadneme, prepočujeme alebo veci mylne pochopíme iba preto, aby príbehy, ktoré nahovárame sami sebe, dávali zmysel.

Janet Malcolmová

Prológ

Vzdych hustne, napätie stúpa, je priam hmatateľné – nastáva okamih, keď mi postupne dochádza, že sme na celej čiare prehrali. Mladá právnička slečna Bonnardová stojí pred mnou: nízka žena, isto si na ňu spomínaš, gaštanovohnedé vlasy má ukryté pod sudcovskou parochňou. Dáva sa na mňa bez štipky emócií a prehovára ku mne pokojným hlasom. Aj napriek predpísanému čiernemu taláru vyzerá viac atraktívne než zastrášujúco. Vyžaruje z nej pokoj a vzbudzuje dôveru. Po dvoch dňoch na lavici svedkov na mňa doľahne obrovská únava. Chvíľu mi trvá, kým pochopím, že slečna Bonnardová zvolila čas môjho výsluchu celkom zámerne. Sledujúc svoj cieľ sa ma premyslene počas popoludnia zdĺhavo vypytovala na vzdelanie, manželstvo, záľuby. Preskakovala plynule z témy na tému, až som celkom stratila niť, a tak mi v prvom momente ani nedošlo, k akému druhu otázok sme sa nebadane prepracovali. Od nepodstatných informácií sme totiž preklučkovali k najzásadnejším faktom celého prípadu. Napätie stále narastá, rozpisá sa v priestore, čochvíľa dosiahne vrchol.

Hodiny v zadnej časti súdnej siene ukazujú 15:50. V miestnosti je ťažký vzduch a každý vrátane sudcu má nadnes dosť. Sudca na mňa pôsobí príjemne. Celý čas si pozorne robí poznámky, a keď potrebuje viac času a chce, aby svedok spomalil, zdvorilo zdvihne ruku. Tu a tam si vysmrká nos, takže na mňa pôsobí ľudsky, ba až zraniteľne. K právnym zástupcom sa správa prísne, ale porote sa prihovára prívetivým hlasom. Keď sa jedna z porotkýň počas prísahy zakoktala, sudca sa na ňu len zhovievavo usmial, zdvorilo kývol hlavou a povedal:

„Pokoje si doprajte toľko času, koľko potrebujete, madam, nikam sa neponáhľame. Aj porota je zložená zo sympatických ľudí. Tvorí ju pre mňa prijateľná vzorka obyvateľstva s miernou prevahou žien, traja členovia sú černošského a šiesti ázijského pôvodu, veková škála je od dvadsať do šesťdesiat. Človeku sa ani nechce uveriť, že by ho skupina tak neškodne vyzerajúcich ľudí mohla posadiť za mreže, hlavne teraz, keď ich vidím ležérne usadených v pohodlných kreslách. Nesedia tak napružené ako na začiatku procesu, keď ich rozžiarené tváre vďaka nahromadeného adrenalínu prekypovali energiou, lebo si užívali opojný pocit vlastnej dôležitosti. Predpokladám, že ich spočiatku zaskočilo, že pojednávania začínajú najskôr o desiatej ráno, trvajú do obeda a končia až pred štvrtou. Dôvod, prečo je to tak, je nám však už všetkým jasný. Všetko trvá nekonečne dlho, čas sa vlečie, a to je príšerne vyčerpávajúce: proces sa rozbehol a počas jeho trvania nás zo všetkých strán zaplavujú nekonečným množstvom detailov. Všetci sa dusíme pod hrubým nánosom informácií. Povedala by som, že i oni rovnako ako ja stratili kontext a netušia, kam smeruje obhajkyňa svojimi otázkami.

A k tomu všetkému som si vedomá toho, že v oddelenej kóji s dreveným obložením za hrubými tabuľami tvrdeného bezpečnostného skla sedíš na lavici obžalovaných ty: môj spoluobžalovaný. Predtým, než som predstúpila pred súd, sedeli sme bok po boku, hoci nás oddeľovali dvaja členovia ochranky, ktorých medzi nás usadili. Poradili mi, aby som sa ti počas výpovedí ostatných svedkov vyhýbala pohľadom, aby som zbytočne nedráždila porotu, pretože by to mohli vnímať ako prejavy spolupatričnosti. Keď som bola na lavici svedkov, díval si sa na mňa bez výrazu, bez jedinej emócie, a tvoj prázdny pokojný pohľad mi prinášal úľavu, lebo som z neho vyčítala tvoje poslanstvo. Musím byť silná. Viem, že ma túžiš ochrániť pred vyčítavými pohľadmi a padne ti záťažko vidieť ma stáť na pra-

nieri, zraniteľnú, nesúc bremeno všeobecného odsúdenia. Na ľudí, ktorí ňa nepoznajú, možno pôsobíš ľahostajne až apaticky, ale ja poznám ten pohľad. Mnohokrát som sa dívala do tvojich zdanlivo chladných bezvýrazných očí a presne viem, čo sa ti odohráva v hlave.

Cítim sa nepríjemne, pretože do pojednávacej miestnosti číslo osem nepreniká ani lúč prirodzeného denného svetla. Zo stropu je osvetlená mriežkovanými neónmi usporiadanými do štvorcov a po bočných stenách sú namontované trúbkovité lampy z mliečného skla. Neosobné, príliš moderné, sterilné. Protikladom sú pohodlné kreslá čalúnené hrubou zelenou látkou. Vlastne tu nepasuje nič k ničomu. Dôvod, pre ktorý sme dnes tu, životná dráma ľudí, ktorým sa v tejto miestnosti môže zmeniť celý život, je v ostrom protiklade s pompéznosťou súdnych procedurálnych úkonov.

Poobzerám sa po súdnej sieni. Úradník sediaci o jeden rad nižšie priamo pred sudcom má ovisnuté plecia. Susannah stojí na balkóne určenom pre verejnosť vedľa hlúčika študentov, ktorí prišli asi pred hodinou, a obďaleč vidím starší manželský pár, ktorý zjavne s naším prípadom nemá nič spoločné a hľadá len rozptýlenie, pretože je to stále lacnejšie ako lístky na divadelné predstavenie v štvrti West End. Dokonca aj Susannah, ktorej úprimne záleží na tom, aby to so mnou dopadlo čo najlepšie, sa z času na čas zadíva na hodinky a rovnako ako ostatní sa nevie dočkať konca dnešného pojednávania. Nemyslím, že niekto z prítomných ešte dnes očakáva nejaký zásadný zvrät.

„Rada by som sa vrátila niekoľko rokov späť vo vašej kariére,“ povie slečna Bonnardová. „Dúfam, že vám to nebude prekážať.“ Počas celého výsluchu sa ku mne správa až prehnane zdvorilo. To však vôbec neznamená, že mi nenaháňa strach. Hovorí nepríjemne pokojným tónom ako človek, ktorý vie niečo obzvlášť dôležité, niečo, čím sa nás ostatných čoskoro chystá ohúriť. Podľa môjho odhadu je odo mňa takmer o dvadsať ro-

kov mladšia, má po tridsiatke, nanajvýš tridsaťpäť – len o čosi viac ako môj syn či dcéra – a má našliapnuté na hviezdnu kariéru.

Jeden člen poroty, černochoch v strednom veku v ružovej košeli, zazíva na plné ústa. Pozriem sa na sudcu, ktorý takisto bojuje s únavou, no napriek ťažkým viečkam sa snaží sledovať dianie v sieni. Jediný, kto s mierne zamračenou tvárou a so stiahnutým bielym obočím sústredene sleduje každé vypovedané slovo či gesto slečny Bonnardovej, je môj obhajca Robert. Často som sa zamýšľala nad tým, či aspoň on rozpoznal v jej naoko priateľskom hlase blížiaci sa fatálny úder.

„Mohli by ste pripomenúť súdu,“ pokračuje, „kedy ste sa prvýkrát zúčastnili na zasadnutí výboru v budove parlamentu. Kedy to bolo?“

Napriek vypätej situácii pocítim úľavu – to je jednoduchá otázka. Najhoršie však bude nasledovať.

„Pred štyrmi rokmi,“ odpoviem sebaisto.

Mladá žena sa naoko zadíva do svojich poznámok. „Bol to vybraný výbor dolnej snemovne parlamentu...“

„Nie,“ preruším ju, „bol to stály výbor hornej snemovne.“ Ocitám sa na známom území. „V súčasnosti už stály výbor neexistuje, ale v tom čase pracovali v rámci hornej snemovne štyri stále výbory a každý z nich zastrešoval inú oblasť verejného života. Osobne som sa zúčastňovala zasadnutí stáleho výboru pre vedu a oboznamovala som jeho členov s výsledkami výskumu sekvenovania v oblasti mapovania genómu.“

Nenechá ma to ďalej rozvíjať a pokračuje: „Ak sa nemýlim, na Beaufortovom inštitúte ste boli zamestnaná na plný pracovný úväzok, však? Až potom ste sa osamostatnili a začali pracovať na voľnej nohe. Celý názov tejto inštitúcie je Beaufortov inštitút pre výskum genetiky...“

Odklon od témy ma mierne vyvedie z konceptu. „Áno, áno, pracovala som tam na plný úväzok osem rokov a potom som

to zredukovala na dva dni v týždni, počas ktorých som poskytovala konzultácie a...“

„Je to jedna z najprestížnejších inštitúcií svojho druhu v krajine, však?“

„Samozrejme, spolu s ústavmi v Cambridgei a Glasgowe patrí v odbore, ktorým sa zaoberám, k špičke, a preto som bola veľmi...“

„Mohli by ste povedať súdu, kde presne sa Beaufortov inštitút nachádza?“

„Je na ulici Charles II Street.“

„To je paralelná ulica s Pall Mall, ak sa nemýlim, a tiahne sa až k St James's Parku.“

„Áno.“

„V tej časti mesta sa nachádza množstvo rôznych inštitútov, pravda? Ústavy, privátne kluby, vedecké knižnice...“ Obrátil sa k porote a jemne sa usmeje. „Dalo by sa povedať, že je to čosi ako koridor moci...“

„Ja nie som... ja...“

„Prepáčte, ako dlho ste pracovali v Beaufortovom inštitúte?“

Nedokážem zakryť podráždenie v hlase aj napriek tomu, že je to ďalšia vec, pred ktorou ma varovali. „Stále tam pracujem. Ale na plný úväzok som tam bola osem rokov.“

„Ó, áno, prepáčte, to ste nám už povedali. A počas tých rokov ste tam denne dochádzali autobusom a metrom?“

„Áno, väčšinou som jazdila metrom.“

„A od stanice Piccadilly ste šli pešo?“

„Áno, od tejto stanice som kráčala pešo.“

„V tejto časti mesta je množstvo reštaurácií a kaviarní, takže počas obeda ste sa tiež pohybovali v okolí inštitútu? A čo večer? Zašli ste si občas na pohárik do blízkeho baru?“

V tej chvíli si prokurátorka pani Priceová nahlas povzdychne a pomalým pohybom naznačí sudcovi, že ide o neopodstatnené otázky. Sudca sa ponad okuliare zahľadí na mladú obhajkyňu,

ktorá zareaguje zdvihnutím otvorenej dlane na znak toho, že jej otázky majú jasný cieľ a potrebuje čas. „Prepáčte, vaše lordstvo, už sa dostávam k jadru veci, takže...“

Vaše lordstvo. Moja znalosť priebehu súdnych pojednávaní je obmedzená na programy v televízii, takže by som očakávala oslovenie vaša ctihodnosť. Ale toto je Old Bailey. Tu je on lord a ona lady. Upozorňovali ma na to, že parochne a zvláštny spôsob, akým komunikujú strany na súde, mi môže pripadať čudný a naháňať mi strach, ale tie parochne sa mi nezdarujú o nič hrozivejšie ako zastaraná forma oslovení – a vlastne je to komické. Ozajstný strach mi naháňa táto byrokratická mašineria, neustále klikanie stenografa – notebooky, mikrofóny, čo vytvárajú stále nové a nové súbory a zachytávajú každé vypovedané slovo – súdne procedúry, ktoré môj život pomaly rozomielajú na prach. To mi naháňa hrôzu. Cítim sa ako myš uprostred poľa, ktorá sa zachytila medzi obrovské krútiace sa čepele kombajnu. A to aj napriek tomu, že môj manžel zaplatil špičkového právnika za štyristo libier na hodinu, aby ma vopred pripravil na akúkoľvek nečakanú situáciu, ktorá by ma mohla vyviešť z konceptu. Musím to zvládnuť a nesklamať ho. Pamätám na jeho rady a počas výpovede sa väčšinou dívam na porotu, snažím sa potlačiť inštinkt a neodpovedať adresne právnenému zástupcovi. Držím sa jeho inštrukcií, a aby som na to nezabudla, celý čas stojím pootočená k porote. Plecia mám spustené nadol, stojím pokojne a udržiavam očný kontakt. Všetci z môjho tímu sa zhodli na tom, že si počínam veľmi dobre. Obhajkyňa dala sudcovi najavo, že rešpektuje jeho nemú výčitku, a znovu sa obrátila ku mne. „Takže si to zhrňme. V mestskej časti Westminster ste teda pracovali alebo ste sa pohybovali zhruba dvanásť rokov? Alebo možno povedať, že i dlhšie?“

„Pravdepodobne dlhšie,“ poviem a postupne mi dochádza vážnosť tejto chvíle. Premkne ma náhla úzkosť, pocítim ne-

voľnosť, ale aj napriek tomu, že som zmätená, uvedomím si, že divný tlak prichádza z oblasti hrudníka.

„Takže,“ pokračuje odrazu jemnejším hlasom, „dalo by sa povedať, že vzhľadom na to, že ste do tejto mestskej časti pravidelne cestovali a počas obedných prestávok sa pohybovali po okolí, pomerne dobre sa tu vyznáte?“

Nepríjemný pocit sa šíri telom ako lavína. Plytko dýcham a cítim, že sa mi prudko zdvíha hrudník. Spočiatku to nie je zreteľné, ale čím viac sa to snažím ovládať, tým je to nápadnejšie. Všetci v sieni musia cítiť kulminujúce napätie. Sudca sa na mňa uprene zadíva. Nahováram si to alebo naozaj kútikom oka zahliadnem, ako sa porotca v ružovej košeli vzpriamil v kresle a zľahka sa naklonil dopredu? Neodvážim sa obrátiť tvárou k porote. Neodvážim sa obrátiť k vedľajšej kóji, kde sedíš ty.

Mlčky prikývnem neschopná slova. Som si vedomá toho, že o pár sekúnd ma premôže dýchavičnosť. Viem to celkom isto, hoci som to doteraz nikdy nezažila.

Advokátkin hlboký hlas sa rozlieha miestnosťou s premenlivou intenzitou. „Poznáte teda miestne obchodíky, kaviarne...“ Po zátylku mi stečie pramienok potu. Hlavou mi prebehne kľč, akoby sa mi scvrkávala. Advokátka preruší svoju reč. Všimla si moju náhlu úzkosť a necháva mi dostatok času, aby mi dala na vedomie, že moja obava je opodstatnená. Presne viem, kam mieri týmito otázkami, a ona vie, že to viem. „Bočné úzke uličky...“ Opäť sa odmlčí. „Odľahlé chodníčky...“

A je to tu. Toto je chvíľa, keď sa všetko začína rúcať. Viem to a ty to vieš tiež. Vidím, ako si si zaboril tvár do dlaní. Obom nám je jasné, že sa rútime k bodu, keď prideme o všetko – naše manželstvá budú v troskách, profesionálne kariéry nás oboch tým skončia, navždy stratím úctu svojich detí. Navyše je v stávke naša sloboda. Všetko, o čo sme sa usilovali, čo sme sa snažili chrániť, sa teraz zosype ako hrad z piesku po zásahu prílivovej vlny.

Nedokážem sa ovládať a viditeľne lapám po dychu. Môj obhajca – chudák Robert – na mňa vystrašene civie, netuší, čo sa deje. Advokátka odkryla pred súdom karty, otvorene útočí a nezostáva mi nič iné, len sa pokúsiť čeliť neľútostnej palbe obžaloby. Nezainteresovaným zatiaľ nedošlo, o čo vlastne ide, pretože na jej otázkach nie je na prvý pohľad nič zvláštne, a ani výpovede svedkov do tohto momentu nepriniesli žiadne prevratné dôkazy. Pozerám sa do tváre tvojej advokátky, ktorá je súčasťou obhajoby. Naše tímy obhajoby mali predsa dohovor. Čo sa to tu deje? Vidím, že Robert sústredene premýšľa. V očiach sa mu zračí nemá výčitka: teraz príde niečo podstatné, čo mi zamĺčala. Nemá ani tušenie, čo sa na nás chystá. Je mu však jasné, že to bude čosi, na čo nebol pripravený, pretože som to pred ním zatajila. Práve zažíva nočnú moru každého obhajcu, zostať pred súdom totálne zaskočený, nepripravený.

Pod lavicou svedkov sedí tím prokuratúry – štátna zástupkyňa a jej asistent –, odkiaľ na mňa hľadí s rovnako vyvalenými očami, žena zastupujúca kráľovskú prokuratúru sedí za stolom v rade za nimi a v poslednom rade je starší vyšetrovateľ metropolitnej polície, ktorý celý prípad vyšetroval. Na druhej strane pri dverách vidím v kolieskovom kresle otca obete a vedľa neho policajného špecialistu, ktorý je školený na komunikáciu so smútiacim príbuzenstvom obete. Presne viem, kto je kto, akoby som ich poznala odjakživa. Obsadenie tejto divadelnej hry mi je notoricky známe. Všetci sa na mňa uprene dívajú – okrem teba, láska. Ty sedíš s odvráteným pohľadom a počúvaš, ako ma tvoja obhajkyňa pomaly trhá na kusy.

„Takže sa tam vyznáte, alebo sa mýlim?“ dolieha ku mne zamatový hlas slečny Bonnardovej. „A poznáte zapadnutú uličku Apple Tree Yard?“

Pomaly privriem oči, akoby som zaťahovala oponu za celým svojím doterajším životom. V sieni zavládne absolútne ticho. V niektorej z predných lavíc ktosi pošúcha nohami o dlážku

a preruší ho. Advokátka sa efektne odmlčí, aby podčiarkla dôležitosť mojej odpovede, na ktorú všetci netrpezlivo čakajú. Je zrejmé, že budem potrebovať pár sekúnd, aby som to aspoň trochu strávila, začala pokojnejšie dýchať a ukradla si chvíľu na spamätanie sa. No všetok čas sa presypal ako piesok v presýpacích hodinách. Pretiekol nám pomedzi prsty a nezostalo nič. Je po všetkom.

ČASŤ PRVÁ

X a Y

Vrátim sa na začiatok – v podstate sa to začalo dvakrát. Naše celkom prvé stretnutie sa odohralo jedného chladného marcového dňa v krypte Kaplnky svätej Márie vo Westminsterском paláci pod výjavmi trpiacich svätcov v najrôznejších štádiách mučenia. Stalo sa to v ten deň, keď som vstala z postele okolo štvrtej nadržanom. Obyčajne netrpím nespavosťou. Nikdy som sa neprehadzovala z boka na bok, neblúdila som bledá bezcieľne po dome, nesušovala ma chronická únava z prebdených nocí. Občas som sa náhle a bez zjavnej príčiny prebrala uprostred noci – a toto bola jedna z tých nocí. Odrazu som otvorila oči a bola som pri plnom vedomí. *Bože*, pomyslela som si, *fakt sa to stalo...* Znova som si premietala v hlave celú udalosť, zakaždým, keď som sa k tomu vrátila, mi to pripadalo absurdnejšie. Sťažka som sa prevalila pod perinou na druhý bok, znova som privrela oči, ale takmer okamžite som ich znovu otvorila, pretože mi bolo jasné, že prinajmenšom hodinu nemám šancu zaspať. Sebauvedomenie je jeden z bonusov, ktoré prichádzajú s pribúdajúcim vekom. Je to naša cena útechy.

Je veľmi nepravdepodobné, že takto uprostred noci človeku napadne niečo prevratné. Hlavou mu bezcieľne víria myšlienky a každá je ešte mäťúcejšia než predchádzajúca. Vstala som z postele.

Môj manžel pokojne spal, z jeho strany postele sa ozývalo spokojné pochrapkávanie. „Muži dokážu v noci dosiahnuť stav, keď je ich fungovanie obmedzené len na plnenie základných vegetatívnych funkcií,“ vyjadrila sa raz Susannah. „To je vedecky podložený jav.“

Len čo som vyklzla z postele, striaslo ma od zimy, takže som automaticky siahla k vešiaku na dverách a natiahla si hrubý flisový župan. Vtom som si spomenula, že papuče som nechala včera večer v kúpeľni, jemne som za sebou privrela dvere do spálne, aby som nezobudila svojho manžela – muža, ktorého milujem.

Človek síce o takomto čase nemá najjasnejšiu myseľ, ale stále je poruke počítač. Môj je umiestnený v podkrovnej izbe, ktorá má z jednej strany šikmý strop a z druhej sklenené dvere vedúce na okrasný balkónik s výhľadom do záhrady. Ja aj môj manžel potrebujeme vlastné útočisko, a tak sme si na poschodí zriadili dve pracovne. V mojej visí na stene plagát s vyobrazením dvojitej DNA špirály, na dlážke je rozprestretý marocký koberec a na stole tróni miska na spinky z pálenej hlíny, ktorú mi vyrobil syn, keď mal šesť. V rohu mám takmer do výšky písacieho stola naukladanú kopu vedeckých časopisov. Je zatlačená až k stene, aby sa nezospala.

Pracovňa môjho manžela je zariadená písacím stolom so sklenenou doskou a bielou policovou zostavou, na stene za počítačom visí čiernobiela fotografia San Francisca v drevenom ráme, na ktorej je trolejbus približne z roku 1936. Jeho práca však nemá s trolejbusmi nič spoločné – je expertom v odbore genetických anomálií u myši, ale obrázok myši na stene mu pripadá rovnako nevhodný ako plyšák na kresle. Uprostred stola je prenosný počítač, perá a ostatné písacie potreby sú úhľadne poukladané pod stolom v malom sivom kontajneri so zásuvkami, príručky zoradené v abecednom poradí.

Vždy keď zapnem počítač uprostred noci a miestnosťou sa ozve jemný šum procesora a tmavú obrazovku rozžiari blikajúce modré svetielko, zmocní sa ma zvláštny upokojujúci pocit. Zároveň sa cítim trochu previnilo, lebo kým ostatní pokojne spia, ja robím čosi zakázané. V tú noc som zapla počítač a prešla na druhú stranu k olejovému radiátoru – keďže pracujem

z domu, zide sa mi vlastný radiátor. Nastavila som spínač na nízku teplotu a z radiátora sa takmer okamžite začal šíriť praskot a jemné pípanie spôsobené rozohrievajúcim sa olejom vo vnútri. Vrátila som sa k písaciemu stolu, sadla som si do čierneho koženého kresla a otvorila som nový dokument.

Drahý X,

sú tri hodiny ráno, môj manžel spí na prízemí a ja som v podkroví a píšem Ti list – mužovi, ktorého som videla iba raz v živote a s veľkou pravdepodobnosťou i naposledy. Som si vedomá, že je trochu divné písať list, ktorý nebude nikto nikdy čítať, ale jediná osoba, s ktorou sa o Tebe môžem rozprávať, si Ty sám.

X, pripadá mi milé prihovárať sa Ti takto, hoci určite vieš, že paradoxne z genetického hľadiska je chromozóm X indikátorom ženského pohlavia. Vďaka chromozómu Y mužom s vekom pribúda ochlpenie v oblasti uší a zvyšuje sa riziko výskytu farbosleposti. Pri spomienke na zážitky uplynulého dňa ma zaplaví teplo a cítim sa veľmi príjemne. Dnes v noci sa vo mne spája niekoľko prúdov pozitívnej energie. Odrazu ma všetko teší.

Pracovne sa zameriavam na sekvenovanie proteínov a nedokážem sa od toho odosobniť ani v súkromnom živote. Veda sa v istom zmysle postupne stáva pre človeka akousi formou náboženstva. Vo chvíli, keď som otvárala poštový priečinok, všade okolo seba som videla chromozómy, v pramienkoch dažďa stekajúcich po okne, ktoré sa zlejú v jeden, aby sa zasa oddelili a pokračovali svojou cestou, v postupne miznúcich čiarach zvráteného vzduchu, ktoré na oblohu kreslí lietadlo.

X má toľko rôznych využití, drahý X – trojitým X sa označujú mládeži neprístupné filmy a zároveň si nimi deti posielajú cez narodeninové pohľadnice nevinné bozky.